

ประโยค ป.ธ. ๙

แต่งไทยเป็นมคธ

สอบ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

ตำนานสาธยายปริตร

ทีนี้จะกล่าวถึงการสวดพระปริตรต่อไป คำว่า "ปริตร" แปลว่าคุ้มครอง การสวดพระปริตร จึงหมายความว่า สวดเพื่อคุ้มครองป้องกันภัยอันตราย ผิดกับสวดสาธยายพระธรรมที่อธิบายมาแล้ว ประเพณีที่พระสงฆ์สวดพระปริตรเกิดขึ้นในลังกาทวีป ประมาณว่าเมื่อพุทธกาลล่วงแล้ว ๕๐๐ ปี ในเรื่องตำนานพระพุทธศาสนา ปรากฏว่าเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จเข้าพระนิพพานแล้วได้ ๓๐๐ ปีเศษ พระเจ้าอโศกมหาราชทรงอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนา ยกขึ้นเป็นศาสนาสำหรับประเทศในอินเดีย แล้วแต่งทูตให้เที่ยวประกาศคุณพระพุทธศาสนาไปยังนานาประเทศ พระเทวานัมมปิยติศซึ่งครองกรุงลังกาเกิดเลื่อมใส จึงทูลขอให้พระเจ้าอโศกมหาราชจัดคณะสงฆ์ส่งไปประดิษฐานพระพุทธศาสนา ในลังกาทวีป พระเจ้าอโศกก็ทรงอาราธนาพระมหินทเถระผู้เป็นราชบุตรพระองค์หนึ่ง ซึ่งออกทรงผนวชอยู่ให้เป็นประธานพาคณะสงฆ์ไปสั่งสอนพระธรรมวินัยและให้อุปสมบท พวกชาวลังกาจึงได้ถือพระพุทธศาสนา และมีคณะสงฆ์ขึ้นในลังกาทวีปเป็นเดิมมา ก็แต่ลังกาทวีปเป็นประเทศอยู่ต่างหากจากอินเดีย ชาวลังกาไม่รู้ภาษาบาลีแพร่หลายเหมือนกับชาวอินเดีย การสอนและการรักษาพระธรรมวินัยในลังกาทวีป จึงต้องใช้ ๒ ภาษา คือสอนด้วยภาษาสิงห์พ้อันเป็นภาษาของชาวลังกา แต่ท่องจำพระธรรมวินัยรักษาไว้ด้วยภาษาบาลีตามเดิม ต่อภายหลังมาว่าเมื่อ พ.ศ. ๔๓๓ พระสงฆ์ในลังกาทวีปจึงได้ช่วยกันเขียนพระธรรมวินัยลงเป็นอักษร ทำให้ความจำเป็นต้องท่องจำน้อยลงกว่าแต่ก่อน ถึงกระนั้นการศึกษาพระธรรมวินัยที่ในลังกาทวีปก็ลำบากกว่าที่ในอินเดีย ด้วยจำต้องเรียนภาษาบาลีจนรู้แตกฉานก่อน จึงจะสามารถอ่านพระไตรปิฎกให้รอบรู้พระธรรมวินัยได้ การเรียนภาษาบาลีจึงถือกันว่าเป็นกิจของผู้ออกบวชจะต้องเรียน และนับถือกันว่าภาษาบาลีเป็นภาษาคักดีสิทธิ์ เพราะทรงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนา แม้ผู้ซึ่งมิได้เรียนภาษาบาลี เมื่อได้ยินพระสงฆ์สาธยาย ก็รู้ว่าเป็นพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า พวกกันอนุโมทนาสาธุการและถือว่าเป็นสิริมงคล ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมงกับ ๑๕ นาที

ประโยค ป.ธ. ๔
ตัวอย่าง แต่งไทยเป็นมกธ
 พ.ศ. ๒๕๒๘

ปริตตสฺสขณายนิทานกถา

อิทานิ โข ปณาทิ ปริตตสฺสขณายเมว วัฒนยิสฺสามิ ฯ ยสฺมา हि ปริตตฺตนิ
 อารกฺขวารณกฺคฺคฺติ สฺนฺธาเยตํ วุคฺคํ, ตสฺมา ยํ ปริตตสฺสขณาย โภยาทีนํ ปฏิพาหโน-
 ปายตฺถาย กาทพฺโพ โหติ ยถาวุคฺตธมฺมสฺสขณายโต จ วิสทิสฺสเยว ฯ อยญจ
 ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปริตตสฺสขณายนิโม ปมาณโต พุทฺธปรินิพฺพานโต ปฏฺฐาย ปญฺจสํวจร
 สฺตानมจฺจเยน ลงฺกาทีเป อุทปฺปาทิ ฯ

วุคฺคณฺเหตํ พุทฺธสฺสสนฺวเส อโสโก กิร ขตฺติโย มหาราชา อติเรกฺติสํวจร
 สฺตानมจฺจเยน ปรินิพฺพุเต ภควติ พุทฺธสฺสสนฺสฺสอุปมฺภนฺนมาสิ ตํ พุทฺธสฺสสนํ
 ชมฺพฺทีปสฺส ธชํ วิย กตฺวา สมฺปกฺกณฺเห สมนฺทฺเต จ นานาวิเทเส อโยเชตี
 ตตฺถ ตตฺถเว จาริกํ วิจริตฺวา พุทฺธนฺหิตาย พุทฺธนฺสฺสขาย โลกานุกมฺปาย สาสนฺธมฺมํ
 ปกาเสตํ ฯ โย จ เทวานมฺปิยติสฺโส นาม ขตฺติโย มหาราชา ตมฺพปณฺณิทีเป
 รชฺชํ การเตติ, เสว พุทฺธสฺสสนํ สกฺกโรติ กรฺกโรติ มาเนติ ปุเชตี, อโสกสฺส จ
 นาม ขตฺติยสฺส มหาราชสฺส สาสนํ ปหิณฺนํ ภิกฺขุสงฺฆํ อโยเชตฺวา พุทฺธสฺสสนํ
 ลงฺกาทีเป ปตฺติฏฺฐาเปตํ ฯ อโสโก จ นาม ขตฺติโย มหาราชา พุทฺธสฺสสนเ ปพฺพชิตํ
 อตฺตโน ปุคฺคตฺถุตํ มหิณฺนตฺถุเต สจฺจนตฺถุเต กตฺวา อชฺฌเนตี ภิกฺขุสงฺฆเณ สทฺธิ
 กนฺตฺวา ตมฺพปณฺณิทีปวาสีนํ ธมฺมวินยํ ปกาเสตฺถุเจว พุทฺธสฺสสนเ จ อภิปรฺสนเ
 ตมฺพปณฺณิทีปวาสีโน กุลปฺตฺเต อุปสมฺปาเทตํ ฯ ตโต จ ปริ ตมฺพปณฺณิทีปวาสี
 พุทฺธสฺสสนํ สกฺกโรนฺติ กรฺกโรนฺติ มาเนนฺติ ปุเชนฺติ อาโท จ ภิกฺขุสงฺฆเณ ลงฺกาทีเป
 ปาตฺรุโหสี ฯ ยสฺมา हि ลงฺกาทีเป ชมฺพฺทีปวา วิสุเมกเทโส อโหสี, ตสฺมา ลงฺกาทีปวาสี
 ยถา เขญฺยเยน ชมฺพฺทีปวาสี ปาลีภาสาชานนกา, เนว อเหสุ ฯ ลงฺกาทีเป จ
 ธมฺมวินยสฺส ปกาสนฺถุเจว ธารณญจ ธมฺมวินยสฺส ปกาสนํ ลงฺกาทีปวาสีนํ ภาสาญฺตย
 สึทฺทภาสาช, ธมฺมวินยสฺส ปน ธารณํ มฺลภาสาญฺตย ปาลีภาสาชยติ ทฺวีहि ภาสาชิ
 กาทพฺพานิ โหนฺติ ฯ

ตโต จ ปรี วุตตํ กิณจาปี ลงกาทีปวาสี ภิกขุสงฺโฆ สมกฺโข หุตฺวา
 พุทฺธปรินิพฺพานโต ปฏฺชาย จตุสฺสทานมฺปรี เตตฺถีสมฺสฺส สํวฺจฺจรสฺสจฺเจเน สึหพฺกฺขเวหิ
 โปตฺถถเกสุ ชมฺมวินยสฺส เลขนมกาสี, เตเนว ยํ ชมฺมวินยสฺส ชารณํ กาทพฺพํ,
 ตํเขว ปุริมกालโต ตนฺนุกาวปฺปตฺตํ อโหสิ, ตมฺพปณฺณตีเป ปน ชมฺมวินยสฺสกุคฺคณฺโณ
 ชมฺพทีเป ชมฺมวินยสฺสกุคฺคณฺโณโต อตฺถิกิจฺเจเน กาทพฺพํ ฯ อโท หิ เขหิ ชมฺมวินย-
 สิกฺขกาเมหิ กุลปฺปฺเตหิ วิตุถารนเขน ปาลีภาสา อุกฺคณฺหิตพฺพา อเหตุ, เตเขว
 พยตฺตา โหนฺติ ปฏฺวิพลา ชมฺมวินยสงฺฆาตํ เตปฺปิฏกํ วิชานิตฺตํ ฯ ปาลีภาสาอุคฺคณฺณณฺ
 นามตํ ปพฺพชิตฺเตหิ กาทพฺพํเขว โหตฺถิตฺติ ปาลีภาสา จ พุทฺธสาสนสฺสอุปฺชารณตฺตา
 สกฺกาทพฺพา โหติ กรุกฺกาทพฺพา มานตพฺพา ปุเชตพฺพาติ สมฺภาวิตา โหติ ฯ เขปฺปิ
 ตมฺพปณฺณตีปวาสิโน ปาลีภาสํ เนว อุกฺคณฺหีสฺส น จ วิชานีสฺส, เตเขว ภิกขุสงฺฆเนน
 กริขฺมานํ ปาลีภาสาสงฺฆณฺณํ สฺวณฺณตฺตาปี อยเมว หิ พุทฺธวจนสงฺฆาตชฺมมฺสฺสสงฺฆณฺณายติ
 วิทิตฺวา ว อนุโมทฺหนฺติ สาธุการํ กโรนฺติ ตถจ มงฺกลมฺมุตฺตมํ สมฺปฺกฺคณฺณตฺถิตฺติ ฯ